

ЗМІСТ

Переднє слово	6
ТЕМА 1. ФІЛОСОФІЯ, ЇЇ ДЖЕРЕЛА ТА ОСОБЛИВОСТІ	8
1.1. Особливості становища людини в світі та необхідність її самовизначення	8
1.2. Поняття та типологія світогляду. Світогляд і філософія	11
1.3. Особливості історичного виникнення філософії. Філософія і міфологія	15
1.4. Проблема визначення предмету філософії. Характерні риси філософського мислення. Співвідношення філософії, науки, релігії та мистецтва	17
1.5. Структура та функції філософського знання. Провідні позиції у філософії	21
ТЕМА 2. ФІЛОСОФІЯ ДАВНИХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ: СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ ТА АНТИЧНОГО СВІТУ	25
2.1. Особливості східного та західного типів філософствування Провідні ідеї та напрями філософської думки Стародавньої Індії та Стародавнього Китаю	25
2.2. Поняття античної філософії. Найбільш впливові філософські школи та ідеї на основних етапах її розвитку	31
ТЕМА 3. ФІЛОСОФІЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ВІДРОДЖЕННЯ	42
3.1. Зміни у світогляді під час переходу від античності до європейського Середньовіччя. Вихідні ідеї середньовічної патристики. Місце філософії у духовному житті Середньовіччя	42
3.2. Схоластика і містика як провідні напрями середньовічної філософії	48
3.3. Поняття «Відродження» та характерні риси духовного життя цієї доби. Провідні напрями ренесансного філософствування	52
ТЕМА 4. ФІЛОСОФІЯ НОВОГО ЧАСУ	62
4.1. Панорама соціокультурних та духовних процесів у Європі Нового часу та особливості розвитку філософії	62
4.2. Ідеї та концепції пізнання в філософії Нового часу.	64
4.3. Онтологічні та антропологічні ідеї філософії Нового часу. Розуміння соціальних процесів та “вік Просвітництва”	70
4.4. Особливості німецької класичної філософії. Філософські ідеї І.Канта та їх розвиток у його послідовників.	75
4.5. Філософія Гегеля. Антропологічний принцип філософії Л. Фейєрбаха	79

ТЕМА 5. НЕКЛАСИЧНА ТА СУЧАСНА ЗАХІДНА ФІЛОСОФІЯ.	86
5.1. Зміна парадигми філософського мислення у XIX — на поч. XX ст. Засновники некласичної філософії.	86
5.2. Особливості духовних процесів та розвитку філософії у XX ст.	92
5.3. Сцієнтистські напрями у зарубіжній філософії XX ст.	94
5.4. Напрями антропологічного спрямування у філософії XX ст.	96
5.5. Культурологічні та історіософські напрями у філософії XX ст.	102
5.6. Релігійна філософія XX ст.	105
5.7. Провідні тенденції розвитку світової філософії на межі тисячоліть.	108
ТЕМА 6. НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ	111
6.1. Українська філософія як органічна складова української духовної культури. Загальні особливості української філософії	111
6.2. Провідні філософські джерела та філософські ідеї часів Київської Русі та доби Відродження. Поява професійної філософії в Україні	114
6.3. Особливості філософських курсів Києво-Могилянської академії. Життя та філософська діяльність Г.Сковороди	121
6.4. Університетська філософія в Україні XIX ст. Філософські ідеї в українській літературі та громадсько-політичних рухах	125
6.5. Особливості розвитку української філософії XX ст.	132
ТЕМА 7. ПРОБЛЕМА БУТТЯ У ФІЛОСОФІЇ	138
7.1. Фундаментальне значення проблеми буття для філософії. Людські виміри проблеми буття	138
7.2. Проблеми буття в історико-філософському окресленні. Категоріальні визначення буття	142
7.3. Сучасна наука про рівні та форми виявлення буття (філософське окреслення)	147
ТЕМА 8. СВІДОМІСТЬ ЯК ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМА	151
8.1. Суттєві ознаки свідомості. Походження свідомості	151
8.2. Ідеальний статус буття свідомості. Свідомість і мова	159
8.3. Структура та функції свідомості	164
ТЕМА 9. ПРОБЛЕМА ПІЗНАННЯ У ФІЛОСОФІЇ	167
9.1. Поняття пізнання та його види	167
9.2. Рівні і форми пізнання	171
9.3. Проблема істини в пізнанні. Людина і пізнання, істина і правда	174
ТЕМА 10. ЛЮДИНА ТА ЇЇ БУТТЯ ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКОГО ОСМИСЛЕННЯ	179
10.1. Проблематичність людського буття. Життя, буття та існування як характеристики людини.	179

10.2	Діяльність, екзистенціали людського буття та сутнісні сили людини	182
10.3.	Співвідношення понять “людина-індивід-особа-особистість-індивідуальність” Вихідні цінності людського буття	186
10.4.	Проблема смерті та безсмертя людини у філософсько-світоглядному окресленні	190
ТЕМА 11.	ПРОБЛЕМИ МЕТОДОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ФІЛОСОФІЇ	195
11.1.	Особливості методологічної ситуації в сучасній філософії	195
11.2.	Сутність та структура методу як способу організації людської діяльності. Поняття методу, методології та методики	198
11.3.	Проблема методу та методології в сучасній філософії	201
11.4.	Методи і форми наукового пізнання	209
ТЕМА 12.	ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ ТА СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ	213
12.1.	Філософія історії як напрям філософського знання: історичне формування та основна проблематика	213
12.2.	Філософія історії про суб’єкт, рушійні сили, умови та чинники історичного процесу. Людина та історія	219
12.3.	Суспільство як система: основні елементи суспільного життя та їх взаємозв’язок. Духовне життя суспільства	224
ТЕМА 13.	КУЛЬТУРА ТА ЦИВІЛІЗАЦІЯ	230
13.1.	Особливості сучасних проявів культури. Суттєві ознаки культури	230
13.2.	Поняття цивілізації. Взаємозв’язок культури та цивілізації	235
13.3.	Національні культури та культура загальнолюдська	237
13.4.	Глобальні проблеми сучасної цивілізації	240
ТЕМА 14.	ФІЛОСОФІЯ ПРО ПРИРОДУ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕЛІГІЙНОГО СВІТОСПРИЙНЯТТЯ	244
14.1.	Природа релігійного сприйняття світу. Релігія як соціально-історичний феномен	244
14.2.	Структура та вихідні поняття релігійної свідомості	250
14.3.	Провідні релігії сучасного суспільства	257
14.4.	Особливості релігійної ситуації в Україні	267
	Заключне слово	270
	Глумачний словник основних філософських термінів	271
	Література	281